

عنوان مقاله:

مطالعه تحلیلی نمود انسانی ایزدبانو آناهیتا در سفال سلجوقی

محل انتشار:

اولین همایش علمی پژوهشی توسعه و ترویج فرهنگ و هنر ایران (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

ابوالقاسم دادور - استاد پژوهش هنر دانشگاه الزهراء، دانشکده هنر، تهران، ایران.

سهیلا نماز علیزاده - پژوهشگر پسادکتری رشته پژوهش هنر در دانشگاه الزهراء س دانشکده هنر، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در ادوار پیش از زرتشتی ایران، آناهیتا ایزدبانوی آب همواره تکریم و تقدیس میشد. در آیین زرتشتی نیز آناهیتا همچنان جایگاه متعالی خود را حفظ نمود و در اوستا، کتاب مقدس زرتشتیان، صفات برجسته انسانی او همچون خردمندی، آزادگی، پاکی، بخشندگی، شجاعت و نیرومندی توصیف شد. پرسش اصلی این پژوهش بدین شرح است: الگوهای بصری و مفهومی صورتگری زن در برخی از سفالینه های شاخص سلجوقی چگونه با صفات انسانی آناهیتا تفسیر میشوند؟ هدف این پژوهش، تبیین نسبت مفهومی میان خویشکاری آناهیتا با تصویرگری زن در سفال سلجوقی است. این پژوهش با منابع کتابخانه ای و روش توصیفی- تحلیلی به بررسی کیفی داده ها میپردازد. براساس نتایج پژوهش به نظر می-رسد نقش و نگار زن که زینتبخش برخی از آثار سفالی سلجوقی است با خویشکاری های آناهیتا مناسبت دارد. سفالگر ایرانی آگاهانه از ممانعت های تصویری نقش انسان که به مثابه بت و شرک قلمداد میشد عبور کرد و با به تصویرکشیدن تصاویر معنادار از زنان در سفال سلجوقی، ایرانیان را به تفکر درباب صفات برجسته انسانی آناهیتا برگرفته از اندیشه انسان گرایانه ایرانی ترغیب میکند. هنرمند ایرانی در عصر ترکان سلجوقی، با صورت گری زن نه تنها بر ارزش های انسانی همچون خردمندی، آزادگی و دلدادگی ارج نهاده، بلکه در استمرار فرهنگ و اندیشه ایرانی نیز میکوشد.

کلمات کلیدی:

هنر ایران، سلجوقیان، سفال سلجوقی، آناهیتا، انسانگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1519230>

